

ผลความพึงพอใจการฟื้นฟูปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของ
ไท-ยวนสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรมด้วย
บล็อกเกอร์และอีบุ๊ก

Satisfaction on The Restoration of Thai yuan Sikhio's
philosophy and belief of Buddhist meritorious result in Nakhon
Ratchasima to develop cultural value by blogger and E-book

วารุณี สุรโยธี¹ วรเดช มีแสงรุทรกุล^{2*}

Varunee Surayotee Waradet Mesangrutdharakul

บทคัดย่อ

การศึกษาปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของไท-ยวนสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์คือ 1) การศึกษาวัฒนธรรมและความเชื่อที่ดั้งเดิมเกี่ยวกับพระอานิสงส์ของชาวไท-ยวน สีคิ้ว ในจังหวัดนครราชสีมา 2) การสร้างสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับพระอานิสงส์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนไท-ยวนสีคิ้ว ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) ประเพณีทางพุทธศาสนาและพระอานิสงส์ตามความเชื่อไท-ยวนมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด ทำให้มีประเพณีที่ทำประจำปีเช่น การไหว้พระธาตุ ประเพณีที่ทำประจำเดือนเช่น ลอยกระทง กวนข้าว ประเพณีที่ทำประจำวันอย่าง การถวายตานขัน ข้าวแก่พระสงฆ์ ประเพณีที่ทำขึ้นตามฤกษ์มงคลเช่น การแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ และประเพณีที่ทำประจำช่วงชีวิตเช่น ประเพณีการบวช แสดงให้เห็นว่าความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์เป็นภูมิปัญญาทางความคิดของไท-ยวน และสามารถนำมาพัฒนาเพื่อเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมประเภทความขนบประเพณีที่อยู่ในใจคนได้ 2) ผลสัมฤทธิ์ความพอใจในการใช้สื่อการเรียนรู้พระอานิสงส์ไท-ยวน

¹อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Full-time Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

²อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Full-time Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

*ผู้ประสานงานหลัก วรเดช มีแสงรุทรกุล , อีเมล: vt.m.rudrakul@gmail.com

Corresponding author: Waradet Mesangrutdharakul, Email: vt.m.rudrakul@gmail.com

พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาที่เกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านนิสสัยไท-ยวนมีค่าเฉลี่ย 4.05 การเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่นที่เกี่ยวกับนิสสัยไท-ยวน ประเภทยูทูป เว็บไซต์แหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.05 ภาพประกอบบนบล็อก (blog) มีค่าเฉลี่ย 3.79 การส่งเสริมต้นทุกทางวัฒนธรรมจากนิสสัยไท-ยวน มีค่าเฉลี่ย 4.21 การส่งเสริมการท่องเที่ยวจากการเรียนรู้ด้านนิสสัยไท-ยวน มีค่าเฉลี่ย 4.21 ดังนั้นค่าเฉลี่ยความพึงพอใจคือ 4.06 และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน S.D คือ 0.71

คำสำคัญ : การฟื้นฟู พระนิสสัย ไท-ยวนสี่คิ้ว ต้นทุนทางวัฒนธรรม

Abstracts

Project The study of Thai yuan Sikhio's philosophy and belief of Buddhist meritorious result in Nakhon Ratchasima to develop cultural value has the objective of this time was 1) A study of culture and good beliefs about the virtue of the Tai-Yuan Sikhio people in Nakhon Ratchasima Province 2) Creating various media to develop the culture and beliefs about the virtue that promote cultural tourism in the Thai community. - Yuan Sikhio in Nakhon Ratchasima. It was found that 1) The Buddhist traditions and the virtues of Thai beliefs are closely linked. Making it an annual tradition such as paying homage to the Buddhist relics . So traditions that do the month, such as Loi Krathong, stirring rice, traditions that do daily Offering the white bowl to the monks Traditions performed according to auspicious auspicious time, such as the marriage of the new house and the traditions performed during the life such as ordination Showed that the belief of virtue is a conceptual wisdom of the Thai can be developed to be a cultural cost, a type of tradition in the ideal of the people 2) The achievement of satisfaction in the use of learning materials of Thai virtue found that students were satisfied with the content of knowledge of Thai virtue 4.05, the connection to other learning related to virtue. Thaiyuan Type of YouTube, Web of learning resources 4.05 Illustrations on blog 3.79 All cultural enhancements from the Thai virtue 4.12 promoting tourism from learning the Thai virtue 4.12 therefore a satisfaction's Mean is 4.06 and S.D Mean is 0.71

Keywords: Restoration Thai yuan Sikhio Buddhist meritorious result Cultural value.

1. บทนำ

ชาวไทย-ยวนสืคิ้ว เป็นชาวไทย-ยวนโบราณที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคเหนือของประเทศไทย ในอดีตก่อนพระเจ้าเม็งรายได้รวบรวมหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือรวมเรียกว่าอาณาจักรล้านนาไทย ก็เชื่อว่าชาวไทย-ยวน เริ่มอพยพย้ายมาตั้งถิ่นในบริเวณตอนล่างได้แก่พื้นที่อีสานตอนล่างและภาคกลางบ้างแล้ว จนถึงประมาณปี พ.ศ. 2317 สมัยรัชกาลที่ 1 พม่าได้ยกทัพมาตีเมืองเชียงใหม่ เป็นเหตุให้พระองค์จำเป็นต้องทรงรับสั่งให้เผาที่มั่นและแบ่งชาวเชียงแสนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งให้เป็นอยู่ที่อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งชาวไทย-ยวนที่เสาไห้ส่วนหนึ่งต่อมาได้อพยพขึ้นมาที่อยู่อำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยคำว่าสืคิ้วสันนิษฐานว่าเพี้ยนมาจากชื่อผู้ปกครองในสมัยนั้น คือ พระยาสืเขียว ซึ่งชาวไทย-ยวน อำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ยังคงตั้งศาลเจ้าปู่ชากราบไหว้มาจนถึงทุกวันนี้ (จารุวรรณ พรหมวัง-ข้าเพชร, 2537, น.บทคัดย่อ) ความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์เป็นต้นทุนทางวัฒนธรรม และเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยพุทธทุก ๆ ชนชาติพันธุ์มายาวนานโดยเฉพาะชาวไทย-ยวน ซึ่งมีความเชื่อเรื่องการสักการะพระธาตุประจำวันเกิดต่าง ๆ ในทางภาคเหนือ (พระครูสมุห์วรวิทย์ ฝาสุโก, 2554, น.10-81) เช่นที่จังหวัดแพร่ เชียงราย และเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งอารยธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทย-ยวน ส่วนใน อำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ก็มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของชาวไทย-ยวนเป็นอย่างมากเช่นกัน มีความเชื่อและงานบุญเพื่อสร้างอานิสงส์มากมายที่สามารถนำมาสร้างต้นทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเชิงสร้างสรรค์ ในขณะที่ชุมชนไทย-ยวนสืคิ้วในปัจจุบัน มีแต่ผู้เฒ่าและคนสูงอายุที่สืบทอดความรู้เรื่องอานิสงส์ไทย-ยวนไว้ในขณะที่ชนรุ่นใหม่มีน้อยคนที่ให้ความสำคัญ

ดังนั้นจึงควรศึกษารวบรวมและสร้างสื่อสร้างสรรค์ปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของชาวไทย-ยวนสืคิ้ว ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อสร้างต้นทุนทางวัฒนธรรม เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และส่งเสริมให้เยาวชนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจในรากเหง้าของตนเอง ด้วยการเห็นคุณค่าวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยการร่วมอนุรักษ์ไว้ด้วยการมีส่วนร่วมของชาวบ้าน และเยาวชนภายในชุมชนไทย-ยวน อำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โครงการวิจัย “การศึกษาปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของไท-ยวนสืคว์ จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรม” ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ดวงกมล เวชวงศ์ (2553) การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิจัยภาคสนามโดยการสังเกตการณ์ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชนยวนทั้งในด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ศึกษาสำนักทางชาติพันธุ์ของชาวยวนบ้านต้นตาล และศึกษากระบวนการนำเสนออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวยวนในบริบทของการท่องเที่ยวผ่านหอวัฒนธรรมพื้นบ้านและตลาดทำน้ำ โดยได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ แนวคิดอัตลักษณ์ แนวคิดพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น และแนวคิดการท่องเที่ยวมาเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ตำบลต้นตาลประกอบไปด้วยกลุ่มคนในชาติพันธุ์ยวนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพวกเขายังคงมีสำนึกในความเป็นชาติพันธุ์ยวนอยู่อย่างชัดเจนมานานกว่า 200 ปี ผ่านการผสมผสานทางวัฒนธรรมอันหลากหลาย แต่สำนึกและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของพวกเขาก็ยังคงดำรงอยู่และรักษาไว้ได้จนถึงปัจจุบัน ชาวยวนบ้านต้นตาลได้แสดงออกถึงความมีสำนึกทางชาติพันธุ์ของตนผ่านการใช้ชีวิตประจำวัน การรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมทางวัฒนธรรมยวนของเยาวชนยวน การจัดตั้งชมรมไท-ยวนสระบุรี การก่อตั้งหอวัฒนธรรม ต่อมาเมื่อการท่องเที่ยวได้เข้ามาในชุมชนทำให้ชาวยวนต้องมีการปรับตัวและปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของตนเองเพื่อนำมาเป็นจุดขายในการท่องเที่ยว

พระครูสมุห์วรวิทย์ ผาสุโก (คุชฎีพัฒน์พันธ์). (2554). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเชื่อและวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเชื่อวิถีปฏิบัติและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อและวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดแพร่โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 180 ตัวอย่าง ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพอิสระ ค่าขายรับจ้างทั่วไป รายได้ต่อเดือน 4,000-8,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคเหนือ เป็นผู้เคยเข้าร่วมปฏิบัติธรรมที่วัดและรับรู้เรื่องพระธาตุประจำปีเกิดจากหนังสือทางพระพุทธศาสนา 2) ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมากและความรู้ด้านบุญ บาป กรรม อยู่ในระดับมาก 3) ความเชื่อเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดต่อพระธาตุขอแสดด้านพุทธคุณอยู่ในระดับมาก และมีความเชื่อด้านความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในระดับมาก 4) วิถีปฏิบัติ

เกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดต่อพระธาตุช่อแฮ ด้วยการบูชาด้วยอามิสอยู่ในระดับมากและด้านวิธีปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 5) ปัจจัยส่วนบุคคล กับปัจจัยด้านพระพุทธศาสนา กับความรู้เรื่องบุญ บาป กรรม มีความเชื่อเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดไม่แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยด้านพระพุทธศาสนา กับความรู้เรื่องบุญ บาป กรรม มีวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพระธาตุประจำปีเกิดไม่แตกต่างกัน ฉะนั้นการบูชาพระธาตุประจำปีเกิดของพุทธศาสนิกชนจึงเป็นความเชื่อและวิธีปฏิบัติของพระพุทธศาสนา ซึ่งสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอและตลอดกาล

พระสุชาติ ปฎิภาณ (2556, น.283) ได้ทำวิจัยเรื่องบุญและอานิสงส์ของบุญในพระพุทธศาสนาเถรวาท ได้แบ่ง 3 หัวข้อที่สำคัญคือ (1) บุญและอานิสงส์ของบุญในพระพุทธศาสนาเถรวาท (2) ความเชื่อเรื่องบุญในสังคมไทย (3) อิทธิพลของบุญกับความเชื่อในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าบุญในพระพุทธศาสนา หมายถึง เครื่องชำระกิเลสสันดาน บุญคือความดี บุญคือกุศล บุญคือความสุข บุญคือความประพฤติชอบทางกาย ทางวาจา และทางใจ บุญคือกุศลธรรมทั้งปวง ในส่วนประเภทของบุญในพระพุทธศาสนานั้น บุญมีทั้งหมด 10 ประเภท เรียกกันว่าบุญกิริยาวัตถุ 10 ประการนั่นเอง ได้แก่ 1) การให้ทาน คือ การบริจาคทรัพย์สิ่งของแก่ผู้ที่ควรให้ 2) การรักษาศีล คือ การสำรวม กาย วาจา ให้สงบเรียบร้อยไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและผู้อื่น 3) การเจริญภาวนา คือ การสวดมนต์ทำสมาธิอ่านหนังสือธรรมะ 4) อปายานะ คือ การมีความเคารพอ่อนน้อมต่อผู้มีคุณธรรม 5) เวยยาวัจจะ คือ การชวนช่วยช่วยเหลือในกิจที่ชอบ 6) ปัตติทาน คือ การอุทิศส่วนบุญให้แก่ผู้อื่น 7) ปัตตานุโมทนา คือ การอนุโมทนาในบุญที่ผู้อื่นทำ 8) ธัมมัสสวนะ คือ การฟังธรรม 9) ธัมมเทศนา คือ การแสดงธรรม 10) ทิฏฐชุกกัมม คือ การปรับปรุงความเห็นของตนให้ถูกต้อง

อัจฉรา ศรีพันธ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การถ่ายโอนความรู้เพื่อปรับปรุงผลิตภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการถ่ายโอนความรู้เพื่อปรับปรุงผลิตภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2) เพื่อวิเคราะห์การปรับปรุงผลิตภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เกิดจากการถ่ายโอนความรู้ในปัจจุบัน และ 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การถ่ายโอนความรู้เพื่อปรับปรุงผลิตภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า

1) การถ่ายโอนความรู้ในปัจจุบันมีจุดแข็งคือ ชุมชนมีแหล่งความรู้ด้านวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงการผลิตสินค้า/บริการสร้างสรรค์จำนวนมาก จุดอ่อน คือ ชุมชนมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ภายในกับความรู้ภายนอกต่ำแต่มีการยึดติดกับความรู้สูง โอกาส คือ ชุมชนได้รับถ่ายโอนความรู้จากแหล่งความรู้ในด้านการปรับปรุงผลิภาพการผลิตสินค้า/บริการสร้างสรรค์จากภายนอกด้วยวิธีการที่หลากหลาย ภาวะคุกคาม คือ การลอกเลียนแบบสินค้าระหว่างชุมชนต่าง ๆ 2) การถ่ายโอนความรู้เพื่อการปรับปรุงผลิภาพการผลิตในปัจจุบัน คือ การเข้าร่วมอบรมสัมมนา เนื้อหาความรู้ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงผลิภาพการผลิตได้ คือ ความรู้ในการพัฒนาสินค้าและบริการเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ และความรู้ด้านการตลาด 3) กลยุทธ์การถ่ายโอนความรู้ที่เหมาะสมคือ กลยุทธ์ “APPRECIATE” ประกอบด้วย การดึงดูดความสนใจการถ่ายโอนความรู้ การมีส่วนร่วมในการถ่ายโอนความรู้ การสร้างเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นต้น

สรุปมีผู้วิจัยเกี่ยวกับพระอานิสงส์ต่าง ๆ ตามแนวคิดของพุทธศาสนา และต้นทุนทางวัฒนธรรม หรือการใช้บล็อกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวออนไลน์ หลายท่านแต่ยังไม่มีผู้วิจัยเพื่อใช้พระอานิสงส์มาสร้างบล็อกเพื่อฟื้นฟูปรัชญาความเชื่อให้เป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเลย ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของไท-ยวนลีคว์ จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรม” จึงมีความน่าสนใจและสำคัญอย่างยิ่ง

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมและความเชื่อที่ดงามเกี่ยวกับพระอานิสงส์ของชาวไท-ยวน ลีคว์ ในจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาผลความพึงพอใจจากการสร้างสื่อประเภทบล็อกเกอร์และอีบุ๊ก เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับพระอานิสงส์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนไท-ยวน ลีคว์ ในจังหวัดนครราชสีมาเช่นเว็บไซต์ไทย-อังกฤษ

4. วิธีการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง การฟื้นฟูปรัชญาและความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของไท-ยวนลีคว์ จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรม มีการใช้ทฤษฎีในการวิจัยร่วมกันสามทฤษฎีได้แก่ 1) แนวคิดเรื่องพระอานิสงส์ 2) แนวคิดต้นทุนทางวัฒนธรรม เพื่อใช้รวบรวมเป็นข้อมูลใช้ทำสื่อตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 3) การสร้างสื่อออนไลน์ เพื่อใช้สร้างสื่อตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ซึ่งเป็น

การวิจัยเชิงคุณภาพ และมีการสำรวจผลความพึงพอใจเชิงปริมาณ คือเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน เรียกว่า (Mixed Methods Research)

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร 20 คน คือผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการได้นักศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งนักเรียนนักศึกษาในชุมชนไทยวนสืคิ้ว

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้มีความพร้อมในการใช้สื่อออนไลน์ เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ด้วยความสมัครใจและอยู่ร่วมจนเสร็จสิ้นโครงการ 19 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของนักท่องเที่ยวในชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบประเมินความพึงพอใจ

3. วิธีการเก็บข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ โดยวิธีการนัดหมายล่วงหน้า และในช่วงมีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้วิจัยจะแจ้งให้ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ทราบ ทุกครั้งว่าในการประชุม การสัมภาษณ์ให้อาสาสมัครเว้นระยะห่างประมาณ 2 เมตร ให้ใส่หน้ากากทุกคน เตรียมเจลแอลกอฮอล์สำหรับล้างมือ แก้วเครื่องดื่มห้ามใช้ร่วมกัน

3.2 การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการจดบันทึก

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ชื่อ “แบบทดสอบความพึงพอใจการใช้สื่อการพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวนอำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา”

1) ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา

2) การเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่น

3) ภาพประกอบ

4) การส่งเสริมต้นทุนทางวัฒนธรรม

5) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

3.4 วิธีการเก็บข้อมูลใช้ทั้งวิธีการเก็บแบบออนไลน์ และแบบเอกสาร แบบประเมินสื่อการพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสืคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา วิธีการเก็บข้อมูลใช้ทั้งวิธีการเก็บแบบออนไลน์ และแบบเอกสาร

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. ผลการศึกษา

1. พระอานิสงส์ไท-ยวน ตามวัตถุประสงค์ 1 การศึกษาวัฒนธรรมและความเชื่อที่ดำรงเกี่ยวกับพระอานิสงส์ของชาวไท-ยวน สี่ควในจังหวัดนครราชสีมา ความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ไท-ยวนนั้น มีความผูกพันกับแนวคิดความเชื่อเรื่องบุญและกรรมตามแนวคิดของพระพุทธศาสนาอย่างใกล้ชิด แต่ก็มีหรือนำองค์ความรู้เรื่องโหราศาสตร์อินเดียและจีนมาผสมผสานกับความเชื่ออานิสงส์ของชาวไท-ยวน เช่น

1.1 ความเชื่อเรื่องการนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดการสร้างคัมภีร์นิทานชาดกประจำปีเกิด ฯลฯ ซึ่งเป็นกุศโลบายเพื่อส่งเสริมให้คนธรรมบุญ ซึ่งความเชื่อนี้ยังมีสืบทอดในชุมชนไท-ยวนสี่คว แต่เนื่องจากพระธาตุประจำปีเกิดนั้นอยู่ในพื้นที่ทางภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นประเพณีในการแสวงบุญในหมู่ไท-ยวนสี่ควที่ไม่เกี่ยวกับภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมไท-ยวนสี่ควโดยตรง

1.2 ประเพณีวันลอยกระทง กวนข้าวยากุ และเทศมหาชาติ ในชุมชนไท-ยวนสี่ควจัดขึ้นในช่วง 15 ค่ำเดือน 12

1.3 สลากภัต หรือด่านก่วยสลาก จัดขึ้นช่วง 15 ค่ำเดือน 10 ในพื้นที่อีสานบางพื้นที่อาจจะจัดขึ้นในช่วงเดือน 9 เป็นการทำบุญให้ญาติผู้ล่วงลับ

1.4 ประเพณีตานขันข้าว คือการถวายอาหารให้พระสงฆ์ที่วัด มักจัดขึ้นทุกวันพระ (ธรรมสวนะ) และวันสำคัญทางพุทธศาสนา

1.5 ประเพณีปอยข้าวสัง คือการถวายปัจจัยต่าง ๆ แก่พระสงฆ์ คล้ายการทำสังฆทาน แต่มีการจัดขึ้นอย่างใหญ่โต และจัดขึ้นเมื่อญาติพี่น้องมารวมตัวกันเพื่อนัดกันไปทำบุญทั้งครอบครัว

1.6 ประเพณีสงกรานต์เดือน 5 เป็นการทำบุญฉลองปีใหม่ที่สำคัญของชาวไท-ยวนสี่คว

1.7 ประเพณีการบวช ได้ตามสะดวก แต่นิยมจัดขึ้นในช่วงก่อนวันเข้าพรรษา

1.8 ประเพณีบุญขึ้นบ้านใหม่ ประเพณีแต่งงาน ประเพณียกเสาเอก จัดขึ้นตามฤกษ์มงคลทั่วไป แต่ไม่นิยมจัดในช่วงเข้าพรรษาเนื่องจากเป็นช่วงปฏิบัติธรรม เป็นต้น

โดยประเพณีทางพุทธศาสนาและพระอานิสงส์ตามความเชื่อไท-ยวนมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด ทำให้มีประเพณีที่ทำประจำปีเช่น การไหว้พระธาตุ ประเพณีที่ทำประจำเดือนเช่น ลอยกระทง กวนข้าว ประเพณีที่ทำประจำวันอย่าง การถวายตานขันข้าวแก่พระสงฆ์ ประเพณีที่ทำขึ้นตามฤกษ์มงคลเช่น การแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ และประเพณีที่ทำประจำช่วงชีวิตเช่นประเพณีการบวช แสดงให้เห็นว่าความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์เป็นภูมิปัญญาทางความคิดของไท-ยวน และสามารถนำมาพัฒนาเพื่อเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมประเภทความชนบประเพณีที่อยู่ในใจคนได้

ตารางที่ 1 งานบุญเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และอานิสงส์ไท-ยวน

ประจำปี	ประจำเดือน	ประจำวัน	ประจำฤกษ์มงคล
1) ไหว้พระธาตุประจำปีเกิด	1) ตักบาตรเทโว	1) ตักบาตร	1) งานบวช
2) ถวายธรรมชาตาปี	2) บุญกฐิน	2) ตานขันข้าว	2) ปอยข้าวสังข์
3) ไหว้พระพุทธรูป	3) ถวายตุง (ธง)	3) ถวายธรรมชาตาวัน	3) เลี้ยงพระ
	4) ลอยกระทงหรือโคมยี่เป็ง		
	5) ถวายโคม		
	6) บุญผะเหวด		
	7) กวนข้าวทิพย์		
	8) ถวายธรรมชาตาเดือน		
	9) ตักบาตรดอกไม้		
	10) สลากภัต		
	11) บุญสงกรานต์เดือน 5		

โดยบุญผะเหวดหรือเทศมหาชาติและกวนข้าวทิพย์เป็นหนึ่งเดียวกับเทศกาลลอยกระทงที่กล่าวถึงความเชื่อเรื่องการปล่อยโคมยี่เป็งเพื่อไปนมัสการพระเจดีย์จุฬามณีในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นอกจากนี้ยังมีประเพณีต่าง ๆ ที่เกิดจากความเชื่อเรื่องผีของชาวไท-ยวน เช่น การยกเสาเอก ขวัญข้าว และการเลี้ยงผี ที่อาจจะมีการแทรกประเพณีพุทธเช่นการเลี้ยงพระเจริญพุทธมนต์ด้วย

2. สื่อพระอานิสงส์เพื่อส่งเสริมต้นทุนวัฒนธรรมไทยยวน ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การสร้างสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับพระอานิสงส์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนไท-ยวน สืบค้นในจังหวัดนครราชสีมาเช่น blog ต่างผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำมาใช้กับผู้เรียนนักศึกษาชาวภูไทผู้จะเป็นทูตสื่อสารทางวัฒนธรรมไท-ยวน

มีการสร้าง blog ต่าง ๆ และแบบเรียนในระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ แล้วนำมาปรับปรุงนำไปสร้างสื่อส่งเสริมต้นทุนทางความเชื่อประเพณี ประเพณีอันดีของไทยวน ที่มีเชื่อมโยงกับแบบถามและทดสอบออนไลน์ Google form

ภาพที่ 1 การสร้าง blog เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนภูมิปัญญาพื้นบ้านไท-ยวน

สื่อการเรียนรู้สนับสนุนการฟื้นฟูอันสกลไท-ยวน

ภาพที่ 2 คิวอาร์โค้ดใช้สแกนเข้าบล็อกเกอร์สื่อการเรียนรู้

ภาพที่ 3 สื่อที่ใช้เผยแพร่ความรู้เรื่องอันสงสืไทย-ยวนสี่คิ้ว

การวิจัยนี้ใช้กลุ่มทดลองแบบเฉพาะเจาะจง คือนักศึกษา เอกวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 19 คน เป็นชาย 3 คน และเป็นหญิง 16 คนซึ่งสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

นศ.พ. หมายถึงนักศึกษาภาษาอังกฤษ มีจำนวน 19 คน คิดเป็น 100% เป็นชาย 3 และ เป็นหญิง 16 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี 19 คน คิดเป็นร้อยละ 94.7% มีอายุ 20-30ปี 1 คน คิดเป็น 5.3% โดยกลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาผู้เรียนระหว่างเรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี 100% โดยเป็นนักศึกษาชาย คิดเป็น 15.8% และเป็นนักศึกษาหญิง คิดเป็น 84.2%

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถแสดงเป็นตารางที่ 2 ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

รหัส	เนื้อหา	เชื่อมโยง	ภาพ	ต้นทุน	ท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย
นศ.พ.1.	4	4	4	4	4	4
นศ.พ. 2.	4	4	4	4	4	4
นศ.พ. 3.	4	5	4	5	5	4.6
นศ.พ. 4.	5	5	5	5	5	5
นศ.พ. 5.	3	3	3	3	3	3
นศ.พ. 6.	5	4	4	5	5	4.6
นศ.พ. 7.	5	5	4	4	4	4.4
นศ.พ. 8.	3	3	4	4	4	3.6
นศ.พ. 9.	5	5	4	5	5	4.8
นศ.พ. 10.	3	3	3	3	3	3
นศ.พ. 11.	5	5	5	5	5	5
นศ.พ. 12.	4	4	4	4	4	4
นศ.พ. 13.	3	3	3	3	3	3
นศ.พ. 14.	5	4	4	5	5	4.6
นศ.พ. 15.	5	5	5	5	5	5
นศ.พ. 16.	4	4	3	5	5	4.2
นศ.พ. 17.	3	3	3	3	3	3
นศ.พ. 18.	3	4	3	4	4	3.6
นศ.พ. 19.	4	4	3	4	4	3.8
ค่าเฉลี่ย	4.05	4.05	3.79	4.21	4.21	4.05
S.D.	.848	.780	.713	.787	.787	.848

หมายเหตุ

- (1) เนื้อหา คือ ความพึงพอใจต่อเนื้อหาการเรียนรู้
- (2) เชื่อมโยง คือ การเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่น
- (3) ภาพ คือ ความพึงพอใจต่อภาพประกอบเนื้อหาการเรียนรู้
- (4) ต้นทุน คือ การส่งเสริมต้นทุนทางวัฒนธรรมในเนื้อหาการเรียนรู้
- (5) ท่องเที่ยว คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเนื้อหาการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาสื่อการเรียนรู้การฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับพระอานิสงส์ไทยยวน ในระบบออนไลน์ สามารถแสดงเป็นตารางค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

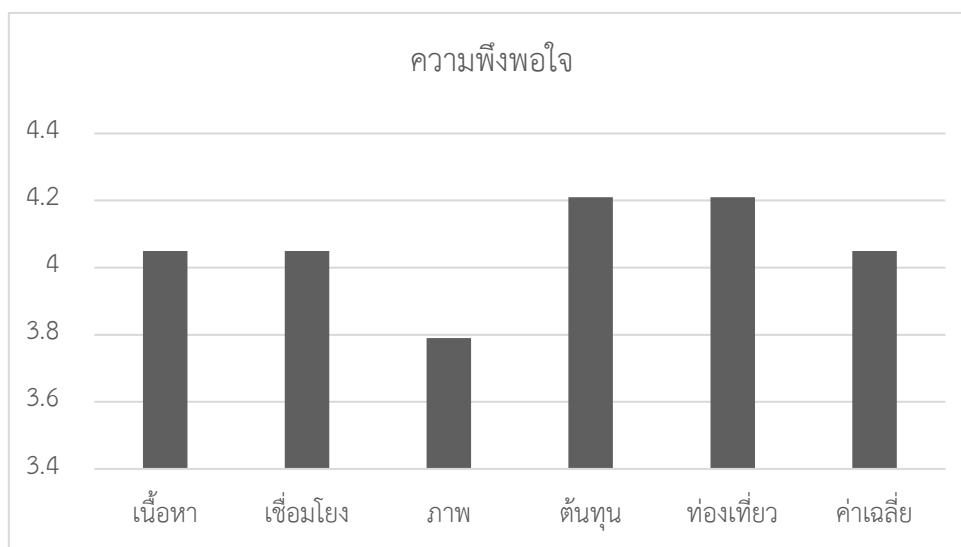
ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยรวมความพึงพอใจ

หัวข้อ		เนื้อหา	เชื่อมโยง	ภาพ	ต้นทุน	ท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	ผู้ตอบ	19	19	19	19	19	19
	ผู้ไม่ตอบ	0	0	0	0	0	0
ค่าเฉลี่ย		4.05	4.05	3.79	4.21	4.21	4.0632
S.D.		0.848	0.780	0.713	0.787	0.787	0.71508

สรุป

- 1) ความพึงพอใจที่มีต่อเนื้อหา 4.05 ระดับมาก
- 2) การเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่น 4.05 ระดับมาก
- 3) ภาพประกอบ 3.79 ระดับมาก
- 4) การส่งเสริมต้นทุนทางวัฒนธรรม 4.21 ระดับมาก
- 5) การส่งเสริมการท่องเที่ยว 4.21 ระดับมาก

ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิรูปแท่งได้ดังนี้

ภาพที่ 4 แผนภูมิรูปแท่งเปรียบเทียบความพึงพอใจรายประเด็น

หมายเหตุ

- (1) เนื้อหา คือ ความพึงพอใจต่อเนื้อหาการเรียนรู้
- (2) เชื่อมโยง คือ การเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่น
- (3) ภาพ คือ ความพึงพอใจต่อภาพประกอบเนื้อหาการเรียนรู้
- (4) ต้นทุน คือ การส่งเสริมต้นทุนทางวัฒนธรรมในเนื้อหาการเรียนรู้
- (5) ท่องเที่ยว คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเนื้อหาการเรียนรู้

แสดงให้เห็นว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมต้นทุนทางวัฒนธรรมและการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุดคือ 4.21 รองลงมาคือความพึงพอใจต่อเนื้อหาและการเชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้อื่นคือ 4.05 และภาพประกอบคือระดับ 3.79

6. การอภิปรายผล

ตามวัตถุประสงค์ 1 การศึกษาวัฒนธรรมและความเชื่อที่ดิงามเกี่ยวกับพระอานิสงส์ของชาวไทย-ยวน สี่คว ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าชุมชนไทยยวนสี่ควยังคงอัตลักษณ์ไทย-ยวนและความเชื่อเกี่ยวกับอานิสงส์ได้อย่างโดดเด่นสามารถสร้างเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมได้เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ดวงมล เวชวงศ์ (2553) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการนำเสนออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ยวนในบริบทของการท่องเที่ยว ผ่านห่อวัฒนธรรมพื้นบ้านและตลาดทำน้ำ : ศึกษากรณีชุมชนยวน ตำบลต้นตาล อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุรินทร์ โดยความเชื่อเรื่องพระอานิสงส์ของชาวไทย-ยวนสี่คว นั้นสอดคล้องกับเรื่องบุญ และอานิสงส์ของพุทธศาสนาเถรวาท ตามงานวิจัยของพระสุชาติ ปฎิภาณ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่องบุญและอานิสงส์ของบุญในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การสร้างสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับพระอานิสงส์ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนไทย-ยวน สี่คว ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าการสร้างสื่อต่าง ๆ เป็นการฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย-ยวน และเป็นพื้นฐานในการสร้างต้นทุนทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวดังเช่นงานวิจัยของ อัจฉรา ศรีพันธ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การถ่ายโอนความรู้เพื่อปรับปรุงผลิภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยสอดคล้องกันในเรื่องของการนำเสนอและความสำเร็จมาสร้างการเรียนรู้ต้นทุนทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

7. ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเพณีชาวพุทธในชาติพันธุ์ต่าง ๆ ของไทย
- 2) ควรจะมีการสร้างแผนที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชาติพันธุ์อื่น ๆ ในจังหวัด

นครราชสีมา

- 3) ควรจะมีการวิจัยเพื่อฟื้นฟูภาษาและการเขียนอักษรธรรมล้านนาให้ชุมชนไท-ยวนสืบทอด

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ พรหมวัง – ข้าเพชร. (2537). *วิถีครอบครัวชุมชนอีสาน : ชาวไท-ยวนลี้ควั จ.นครราชสีมา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกระทรวงวัฒนธรรม.
- ดวงกมล เวชวงศ์. (2553). *กระบวนการนำเสนออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ยวนในบริบทของการท่องเที่ยว ผ่านหัตถวัฒนธรรมพื้นบ้านและตลาดทำน้ำ : ศึกษากรณีชุมชนยวน ตำบลต้นตาล อำเภอสายไ้ จังหวัดสระบุรี*. (วิทยานิพนธ์มนุษยวิทยามหาบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พระครูสมุทรวิทย์ ผาสุโก (ดุสิตพิณพันธ์). (2554). *ความเชื่อและวิถีปฏิบัติเกี่ยวกับพระธาตุประจำวันเกิดของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดแพร่*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พระสุชาติ ปฎิภาณ. (โนนวังไทร). (2556). *บุญและอานิสงส์ของบุญในพระพุทธศาสนาเถรวาท*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต) มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, นครราชสีมา.
- อัจฉรา ศรีพันธ์. (2555). *กลยุทธ์การถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับปรุงผลิภาพการผลิตสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์*. (วิทยานิพนธ์-ครุศาสตรดุสิตบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.